U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce označeného jako **D. z. P.,** právně zast. JUDr. Pavlem Babáčkem, advokátem, se sídlem AK Vranovská 21, Brno, za účasti 1) ing. J. M., 2) ing. K. P., 3) JUDr. F. D., proti žalovanému **Ministerstvu financí,** Letenská 15, Praha 1, zast. JUDr. Alanem Korbelem, advokátem, se sídlem Nám. 14. října 3, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2000 č. j.352/87 353/2000,

t a k t o:

I. Žaloba **s e o d m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 15. 1. 2001 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 9. 11. 2000, č. j.352/87 353/2000, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami ze dne 12. 7. 2000, č. j. 3787/2000/I o opakovaném zavedení nucené správy.

V daném případě se jedná o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla z Vrchního soudu v Praze. Protože věc nebyla Vrchním soudem v Praze skončena do 31. 12. 2002, byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.

Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že dne 12. 7. 2000 vydal Úřad pro dohled nad družstevními záložnami rozhodnutí č. j. 3787/2000/I o opakovaném zavedení nucené správy podle ust. § 28 odst.1 písm. e) a § 28 odst. 12 zákona č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních ve znění zákona č. 100/2000 Sb. S účinností od 13. 7. 2000 se uvedené rozhodnutí stalo účinné vůči všem třetím osobám. Správcem nucené správy byl jmenován JUDr. L. B. Proti tomuto rozhodnutí podala D. z. P., zast. předsedkyní kontrolní komise Ing. arch. L. K. v právním zastoupení advokátem JUDr. J. M. odvolání v němž požaduje zrušení uvalení nucené správy. Rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 9. 11. 2000, proti kterému směřuje žaloba bylo podané odvolání zamítnuto a rozhodnutí Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami ze dne 12. 7. 2000 potvrzeno.

Žaloba proti napadanému rozhodnutí Ministerstva financí byla za stranu žalobce – D. z. P., se sídlem v B., V. 19 podána v zastoupení předsedkyní kontrolní komise Ing. arch. L. K.

a v právním zastoupení advokátem J. M., AK B., M. & M. se sídlem v B., J. č. 4. na základě plné moci udělené Ing. arch. L. K.

Žalobce napadá předmětné rozhodnutí v celém rozsahu, přičemž mu vytýká především nedostatečné zjištění skutkového stavu, nesprávné posouzení věci po stránce právní a nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Dříve než se začal soud zabývat přezkoumáním napadaného rozhodnutí v meritorně, zkoumal splnění procesních podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou neoprávněnou za žalobce jednat.

Jednání právnické osoby je upraveno tak, že vychází z práva hmotného, ale procesní oprávnění jednat za právnickou osobu před soudem konstruuje samostatně bez přímého odkazu na hmotněprávní oprávnění. Podle ustanovení § 21 odst. 1 o. s. ř., které je s odkazem na ust. § 64 s. ř. s. třeba v řízení aplikovat, jedná za právnickou osobu a) její statutární orgán, b) její zaměstnanec k jednání statutárním orgánem pověřen, c) vedoucí jejího odštěpného závodu, o níž tak stanoví zákon nebo d) její prokurista. Citované ustanovení v odst. 2 pak stanoví, že odstavce 1) se nepoužije v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že za právnickou osobu jednají jiné osoby.

Podle ustanovení § 28d zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech ve znění zákona č. 100/2000 Sb., okamžikem doručení rozhodnutí o zavedené nucené správy se pozastavuje výkon funkce všech orgánů družstevní záložny s výjimkou kontrolní komise. Tímto okamžikem je rozhodnutí účinné vůči každému. Postavení představenstva a úvěrové komise má nucený správce, který svolává členskou schůzi a má právo se jí zúčastnit. Právo podávat odvolání proti rozhodnutím Úřadu za trvání nucené správy má kontrolní komise.

Orgány družstva ve smyslu ust. § 237 obchodního zákoníku jsou členská schůze, představenstvo, kontrolní komise a další orgány družstva podle stanov (dle § 6 odst.1 zákona č. 87/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů .ustanovuje družstevní záložna úvěrovou komisi). Ve smyslu ust. § 244 obchodního zákoníku je kontrolní komise orgánem družstva s všeobecnou kontrolní působností, je oprávněna kontrolovat veškerou činnost družstva a projednává stížnosti jeho členů. Vedle všeobecně vyjádřené kontrolní působnosti se jí výslovně určuje právo a povinnost vyjadřovat se k řádné účetní závěrce a návrhu na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty družstva. Komise není nadřízena ani podřízena představenstvu, proto také nemůže představenstvu či jiným orgánům družstva ukládat bez dalšího úkoly. Zákon jí výslovně svěřuje potřebná oprávnění pro výkon kontrolní činnosti.Upozorňuje představenstvo na zjištěné nedostatky jak v činnosti představenstva, tak i v činnosti družstva jejichž odstranění je v působnosti představenstva. Pokud by představenstvo nezjednalo nápravu, může komise využít svého oprávnění, tj. dát podnět ke svolání chůze představenstva, případně požadovat zařazení určité záležitosti na pořad jednání členské schůze nebo požadovat svolání mimořádné členské schůze (§ 243 odst. 4, § 239 odst.2 a 3 obchodního zákoníku).

Podle dalších ustanovení obchodního zákoníku o družstvech má kontrolní komise výslovně uvedené nástroje pro výkon své působnosti, jimiž jsou především: již uvedené oprávnění podat návrh na zařazení určité záležitosti na pořad jednání členské schůze, požadovat svolání členské (mimořádné) schůze (§ 239 odst. 2, 3 obch. zák.), oprávnění uplatňovat vůči členům představenstva nároky družstva na náhradu škody z odpovědnosti členů představenstva (§ 251 obch.zák.), oprávnění vydávat souhlas k uzavření smlouvy, na

jejímž základě má družstvo nabýt nebo zcizit majetek, přesahuje-li jeho hodnota v průběhu jednoho účetního období jednu třetinu vlastního kapitálu vyplývajícího z poslední řádné účetní závěrky (§ 193 odst. 2 ve spojení s §244 odst. 8 a § 243 odst. 8 obch. zák.).

Okruh své působnosti, jakož i nástroje a oprávnění kontrolní komise je vymezeno výslovně zákonem a nelze její oprávnění jakkoli nad takto vymezený rámec rozšiřovat. Nelze tedy z žádného ustanovení obchodního zákoníku ani zákona č. 87/1995 Sb. dovodit oprávnění kontrolní komise jednat jménem družstva, resp. vykonávat v určitých případech funkce představenstva. Přiznává-li ust. § 28d zákona č. 87/1995 Sb. oprávnění podat odvolání proti rozhodnutím Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami, činí tak pouze výslovně pro situaci, kdy trvá nucená správa a pouze pro tento konkrétní opravný prostředek, tj. odvolání proti výše uvedenému rozhodnutí Úřadu. Z takto speciálně formulovaného oprávnění nelze dovodit oprávnění komise k podání jiného opravného prostředku než odvolání proti rozhodnutí Úřadu – v daném případě správní žaloby proti rozhodnutí jiného správního orgánu – Ministerstva financí.

Jakkoli se žalobkyně dovolává logického výkladu uvedeného ustanovení, nelze takové oprávnění ze zákona ani tímto výkladem dovodit. Chtěl-li zákonodárce přiznat oprávnění, která jinak příslušejí představenstvu družstva kontrolní komisi, musel by tak v zákoně výslovně učinit (zpravidla se tak děje. užitím formulace „opravné prostředky“). Zákon však v případě nucené správy přiznává postavení představenstva a úvěrové komise pouze nucenému správci.

Nucená správa se ve smyslu ust. § 28e cit. zákona zapisuje do obchodního rejstříku. Z výpisu obchodního rejstříku soud zjistil, že dne 12. 7. 2000 vydal Úřad pro dohled nad družstevními záložnami rozhodnutí o opakovaném zavedení nucené správy, s právními účinky od 13. 7. 2000. Způsob jednání za družstvo po dobu nucené správy byl zapsán následovně: „ Po dobu nucené správy jedná jménem družstevní záložny, navenek ji zastupuje a za ni podepisuje správce nucené správy.“

Ve smyslu ust. § 28f citovaného zákona nucená správa končí, není-li doručeno dříve rozhodnutí Úřadu o skončení nucené správy nebo rozhodnutí o prohlášení konkursu, uplynutím 12 měsíců od jejího zavedení.

S přihlédnutím k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že pokud dne 15. 1. 2001, tedy za trvání nucené správy, podala předsedkyně kontrolní komise Ing. arch. L. K. jménem D. z. P. v zastoupení advokátem JUDr. J. M. žalobu proti rozhodnutí správního orgánu - Ministerstva financí, učinila tak jako osoba k tomu zjevně neoprávněná. Za této situace proto nezbylo soudu, než podaný návrh ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnout.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ust. § 60 odst.3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže žaloba byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. 2. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu